

Pri zgodovini nisem nikoli slišal zanjo, pa je o njej ogromno napisanega. Priznam, da nimam pregleda nad napisanim. S svojo lepoto, modrostjo, smotrnim vladanjem in drugimi dejanji je navdihnila številne filozofe in umetnike (npr. Voltaira, G. Rossinija). Zapustila je globoke sledi svojega delovanja. Prepletajo se različne mitološke zgodbe (legende) in verzije zgodb o njej. Tudi z zanesljivim zgodovinskim ozadjem. Vsak biograf je pač po svoje zaokrožil in predstavil njeno življenje. Eni govorijo samo o legendarni, drugi o resnični vladarici. Človek je v velikem precepu, kaj naj bi verjel. Nekaj je mit, nekaj je resnica. Ustvarite si svoje mnenje. Izluščite resnico iz mita. Jaz sem to naredil in imam svoje mnenje. Poglejte še spisa Fomalhaut in Diodor Sicilski v rubriki Domoznanstvo, Knjižnica A. T. Linhart Radovljica. Spis je nastal po različnih podatkih s svetovnega spleta, ki so, na žalost, velikokrat tudi nezanesljivi. Zato nekaj te nezanesljivosti, netočnosti ali nejasnosti zagotovo odseva tudi v tem spisu, vendar bistvo o njej, vsaj tako se mi zdi, sporočam. Idealnosti ni.

Semiramida – med mitom in resničnostjo

Semiramida (gr. Semiramis, asir. Samuramat) je ime asirske vladarice (kraljice), ki je zaslovela predvsem po zaslugi starogrških zgodovinarjev. O njej so napletli številne legende. Šele raziskave na začetku prejšnjega stoletja so jo postavile na pravo mesto v babilonsko-asirski zgodovini. Domnevajo, da naj bi vladala od 810 do 782 pr. n. št. Vendar pa se navedene letnice njenega vladanja po različnih avtorjih razlikujejo med seboj (gl. dalje). Upoštevamo tiste, ki so večinoma navedene v določenem stoletju. Vsi življenjepisi, ki so jih o njej napisali Diodor Sicilski in drugi naj bi bili nezanesljivi, celo napačni. Njihova Semiramida je bolj legendarna kot resnična osebnost.

Kraljica Semiramida, prikazana kot oborožena vojščakinja, italijanska ilustracija iz 18. stoletja.

Navajamo nekaj izbranih navedkov o njenem življenju (včasih se kaj ponovi in s tem utrdi pričevanje, včasih pa tudi ne; navedki niso vedno enotni).

I. Zgodovinski navedki - dejstva

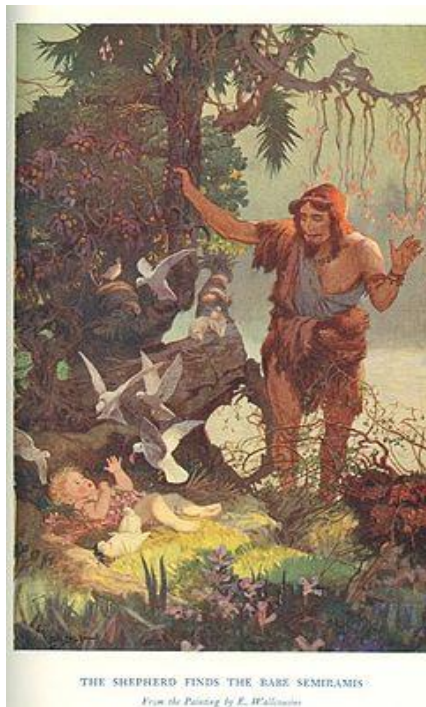
- Verjetno je bila Babilonka, ker je vsilila babilonski kult namesto asirske vere. Bila je ženska iz palače kralja sveta, kraljica Asirije. Bila je pomembna in imela je velik vpliv, ki je trajal več kot eno kraljevanje. Bojevala se je proti Medijcem in Kaldejcem. Neuspešna je bila pri napadu na Indijce.

- Semiramida je bila asirska kraljica, ki je živela v drugi polovici 9. stoletja pr. n. št. Bila je žena asirskega kralja Šamši-Adada V. (ok. 823–811 pr. n. št.) in mati njunega sina Adad-Nirarija III. (ok. 810–783 pr. n. št.).

- In kje je resnica? Zgodovinski viri povedo, da je po vladavini Šamši-Adada V. (823–811 pr. n. št.) njegova vdova vladala kot regentka od 811 do 803 pr. n. št. To je za enkrat vse, kar vemo o neki kraljici na tistem delu sveta. Ostali zapisi so izgubljeni. Edino, kar nam preostane, so priče. Teh pa tudi ni.

II. Legende - mitološki zapisi

- Diodor Sicilski piše, da naj bi bila mitska junakinja božanskega porekla; hči boginje-ribe Derketo (gr. Atargatis) iz Sirije. Po rojstvu naj bi jo mati zavrгла. Kot otroka naj bi jo pri življenju čudežno obdržali golobi, ki so jo hranili, dokler je ni našel kraljevi pastir. Po asirski zmagi nad Baktrijo naj bi srečala kralja Nina (Ninosa, Ninusa). Njen pogum v bitki ga je tako prevzel, da jo je takoj vzal za ženo. Njen dotedanji mož, en od Ninovih generalov, naj bi si zato vzal življenje ali pa naj bi ga ubil Nin.

Takole najdejo malo Semiramido.

Z Ninom naj bi Semiramida imela otroka Ninija (Nini(j)asa). Po moževi smrti je nasledila prestol. Možu je postavila velik mavzolej blizu Babilona. Gradila je velika mesta, obnovila Babilon in postavljala čudovite spomenike in poti (predore) skozi nedostopne gore. Po 42. letih vladavine je prepustila prestol sinu Niniju in izginila. Spremenila naj bi se v golobico in od tedaj dalje so jo oboževali kot boginjo. Ninij naj bi vladal 52 let, od 2189 do 2137 pr. n. št., kar naj bi bil nek orientacijski čas, v katerem naj bi Semiramida živela (pozor, ta podatek pa ne more biti pravilen, saj se zelo bije z njenim dejanskim vladanjem, kar so odkrili z zgodovinskimi raziskavami!?). Povezava Semiramide z golobi izvira iz asirske besede *sumat* – golob (gl. dalje).

- Po drugi legendi naj bi bila Semiramida hči ribje boginje Derketo iz Aškelona v Siriji in naj bi bila smrtna. Derketo jo je po porodu zapustila, ker je utonila. Otroka so hranili golobi, dokler je niso našli Simmasi, ki so jo vzgojili. Pozneje se je poročila z Ninovim vojščakom Onesom. Nin je bil tako zelo presenečen nad njenim junaštvom pri osvajanju Baktrije, da se je odločil, da jo vzame za ženo. Zaradi tega je Ones naredil samomor. Po Ninovi smrti je postala kraljica in osvojila velik del Azije.

- Po Boccaccijevi verziji se je Semiramida, plemenitega porekla, omožila z Ninom. Imela sta sina Ninija. Ko je kralj Nin osvajal Azijo, je bil smrtno ranjen in je umrl. Semiramida je prevarala vojsko njenega moža, da je ona kraljevi sin. Ker so vojščaki mislili, da je to novi vladar, so upoštevali njena povelja. Ni samo uspešno in učinkovito vladala, h kraljestvu je celo dodala premagano Etiopijo. Obnovila je stari Babilon in ga zaščitila z visokim zidom okoli vsega mesta. Na koncu jo je njen sin ubil, ker se je z njim kot velikim vojskovodjem poročila (incestno zakonsko razmerje).

- Po grški legendi naj bi bila hči feničanske boginje plodnosti Astarte. Ko je odrasla, je postala žena enega asirskega oficirja. Asirski kralj Nin jo je opazil v svojem taboru v času, ko je osvajal Baktrijo. Očaran nad njeno iznajdljivostjo in lepoto jo je v hipu vzel za ženo. Ko je Nin umrl, je Semiramida dolgo časa samostojno vladala Asiriji. Legenda ji pripisuje nadaljnjo gradnjo Babilona in njegovih legendarnih Visečih vrtov.

- Po drugem grškem mitu naj bila Semiramida hči asirske boginje plodnosti Derketo. Zgodilo se je, da so jo vzgojili golobi. Potem se je poročila z Onesom, vojskovodjem asirskega kralja Nina. Po tragični moževi smrti se je poročila s kraljem. A ker je kralj na hitro umrl, je kar sama zasedla asirski prestol. Dolgo časa je vladala, večkrat zmagovala v bitkah, ovekovečila pa se je z izgradnjo Babilona. Po mitu je prestol zapustila po uporuh njenega sina Ninija, potem pa je kot golobica poletela v nebo in se spremenila v božanstvo. Za mitsko osebnostjo se skoraj zagotovo skriva zgodovinska izjemno lepa in modra Semiramida, žena asirskega kralja Šamši - Adada V, ki je med 810 in 805 pr. n. št. vladala kot namestnica svojega mladoletnega sina Adad - Nirarija III.

● Po tej razširjeni legendi se je v Aškelonu na območju Sirije boginja Derketo zaljubila v Sirijca Kaystrusa. Iz nedovoljene ljubezni boginje in navadnega smrtnika se je rodila deklica, ki jo je mama zaradi sramote pred ljudmi in strahu pred bogovi po rojstvu pustila na obali jezera. Dete so v grmu akacije našle golobice in ga hranile z mlekom, ki so ga kradle pastirju, katerega bivališče je bilo v bližini. Deklico je kmalu našel njihov oskrbnik Simmasa, ki je bil kraljevske krvi. Posvojil jo je in ji dal ime Semiramis, kar pomeni «tista, ki je prišla od golobic» (sumats). Ko je odrasla, je njeno lepoto opazil kraljevi general Ones (Menon) in se z njo oženil. Tako je lepota z obale jezera prišla v mesto Ninive. Toda njuna sreča je bila kratkotrajna. Na osvajalne pohode se je namreč v kratkem odpravil Nin, veliki asirski vladar.

Nin je napadel sosedno državo Baktrijo in jo skoraj že vso podjarmil. Upiralo se je samo še glavno mesto Baktra. Za pomoč je poklical Onesa in njegove čete. General je s seboj vzel tudi ženo. Ko so prišli na bojno polje, je Semiramida začela razmišljati, kako se je do tedaj odvijala bitka in se je na osnovi tega domislila, da bi mesto raje napadli z majhnimi odredi z boka, s planine za mestom, od koder branilci niso pričakovali napada, ker se tam velika Ninova vojska ne bi mogla neopazno približati. Iznenadeni branilci se niso znašli in mesto je padlo. Kralj je bil navdušen nad taktiko Onesove žene. Želel jo je spoznati. Kot tudi mnogi pred njim, je bil očaran nad njeno pojavo. Njegovo srce ni bilo neobčutljivo na Semiramidin šarm in je začel razmišljati, kako bi jo vzel za ženo. Onesu je ponudil lastno hčer v zameno, toda zaljubljeni general je to odbil. Užaliti kralja pa je pomenilo smrt. Vendar Nin ni mogel kar tako ubiti pri vojskavih zelo priljubljenega vojskovodja, dal pa ga je oslepiti. Onesu ni preostalo drugega, kot da si konča življenje s samomorom, kajti ponosnemu vojaku bi bilo izpod časti, da bi bil odvisen od pomoči drugih in kot takšen bi bil tudi nedostojen Semiramidine ljubezni.

Kralj je bil precej starejši od Semiramide. Ni verjel v njeno zvestobo in ljubezen. Bil pa je tudi bolezensko ljubosumen. Njen obraz so lahko videli samo sluge - evnuhi. Tako se je kraljica v javnosti pojavljala v prekrasnih pozlačenih oblačilih, okrašenih z dragulji, toda obraz je imela vedno zastrt s tankim pajčolanom, a dovolj prozornim, da so se mogli slutiti obrisi in sijaj modrih oči, v katerih je vrela hladna mržnja do kralja. Ta starec ji ni bil všeč in sovražila je, da mora nositi pajčolan in biti stalno v hišnem priporu. Zato je začela razmišljati, kako bi se ga rešila, a kljub temu ostala kraljica. Predno je dočkala pravi trenutek, je dala zgraditi slavne «viseče vrtove», stopničaste zgradbe s terasami, na katerih so rasle različne rastline, od eksotičnih tropskih rož do palm s širokimi listi. Pravi uspeh je bil namakalni sistem, ki ga je bilo treba zgraditi tako, da rastline ne bi uvene. Po teh zelenih terasah se je Semiramida pogosto sprehajala in kovala in kovala načrte. In tako je prišlo tudi tisto vroče jutro, ko je kraljica pogledala skozi okno svoje sobane in se globoko zamislila.

Vedela je, da je danes tisti dan. Veliko tvega in od razburjenja ji na trenutke razbija srce in jemlje dih. Odpravi se je k prostorom svojega moža. »Kralj moj, prihajam, da bi ti predlagala nekaj, kar ti bo olajšalo te vroče dni. Dovolj mi, da bom vladarica vsaj en dan, ti pa se odpočij. Odkar si se vrnil iz zadnjega pohoda, jadikuješ, da si utrujen in da te bolijo vse kosti«, je s sladkim glasom Semiramida šepetala ostarelemu kralju na uho, ko je ležal in počival na razkošnem divanu v svoji kraljevi sobi. Kralj se je nasmehnil svoji lepi ženi in pomislil: »Lahko bi ji res dovolil, saj sem zares utrujen, kaj slabega se res ne more zgoditi v enem samem, samcatem dnevu?«

» V redu, pomagali ti bodo moji svetovalci, jaz pa bom ljudem in vojakom objavil, da boš danes ti vladarica«, je zdolgočaseno dejal Nin. Niti sanjalo se mu ni, da je s tem sebi podpisal smrtno obsodbo. Hladen sijaj v kraljičinih očeh je v hipu zablestel in urno je odvihrala po hodniku, da ji je zlata halja kar šuštelala pri hoji.

Od zdaj dalje se je vse odvijalo zelo hitro. Semiramida je po kraljevi objavi komaj čakala, da Nin pride v svoje sobane, potem pa je tja poslala vojščake z ukazom, da ga ubijejo. Niso ji mogli niti smeli zavriniti ukaza, kajti kralj je dejansko vso oblast za ta dan prenesel na njo.

Tako je Semiramida skupaj s svojim malim sinom Ninijem zavladata veliki državi sveta in ji bila kraljica dolgo vrsto let.

Zgodba, ki se je ali pa ni odigrala. Prič ni.

✕ ✕ ✕

Ta spis sem po e-pošti poslal hčerki Maji, da ga prebere. Odgovorila mi je:
»Zanimivo. Veliko zgodb, vendar pa se čez vse vleče rdeča nit. Tako da nekaj resnice mora biti v teh mitih.«